

ДОГОВІР № 0000-4135-M000/06.11.2020
про внесення змін до договору № 0000-4135-M000 про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій

Київ

Датою укладення договору є дата його підписання обома сторонами.

НСЗУ, в особі т.в.о. Голови, Віленський Андрій Борисович, що діє на підставі Положення про Національну службу здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 року № 1101

(далі – замовник), з однієї сторони, і ФОП ГІК ОЛЬГА МИКОЛАЇВНА в особі Гік Ольга Миколаївна, який діє на підставі

Діє на основі запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань № 2483000000001212 від 07.08.2013 р. (далі - надавач), з іншої сторони (далі - сторони), уклали договір про нижченаведене.

1. Сторони домовились викласти договір № 0000-4135-M000 про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій та додатки до нього у такій редакції:

ДОГОВІР № 0000-4135-M000

про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій

Київ

Датою укладення договору є дата його підписання обома сторонами.

НСЗУ, в особі т.в.о. Голови, Віленський Андрій Борисович, що діє на підставі Положення про Національну службу здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 року № 1101

(далі – замовник), з однієї сторони, і ФОП ГІК ОЛЬГА МИКОЛАЇВНА в особі Гік Ольга Миколаївна, який діє на підставі Діє на основі запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань № 2483000000001212 від 07.08.2013 р.

(далі - надавач), з іншої сторони (далі - сторони), уклали договір про нижченаведене.

Визначення термінів

1. Підрядник - заклад охорони здоров'я або фізична особа-підприємець, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та залучені надавачем на підставі договору для надання окремих медичних послуг пацієнтам згідно з цим договором.
2. Звітний період - період, визначений у додатках до цього договору.
3. Місце надання медичних послуг - місце провадження надавачем або його підрядниками господарської діяльності з медичної практики, в якому особам, на яких поширюються державні гарантії медичного обслуговування населення згідно із Законом України “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення” (далі - пацієнти), надаються медичні послуги.
4. Медичні послуги - послуги з медичного обслуговування населення (послуги з охорони здоров'я), що включені до програми державних гарантій медичного обслуговування населення (далі - програма медичних гарантій), які надавач зобов'язується надавати згідно з цим договором, перелік та обсяг яких визначений у додатках до цього договору.
5. Медична документація - медичні записи, записи про рецепти, записи про направлення, зведені відомості про надані послуги пацієнтам, первинна облікова документація, декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу (далі - декларації).
6. Моніторинг - спостереження, аналіз та систематизація замовником інформації стосовно виконання надавачем умов цього договору з метою забезпечення належної оплати медичних послуг, що надаються згідно з цим договором, та медичного обслуговування пацієнтів згідно законодавства.
7. Працівник надавача - медичний працівник, який відповідно до законодавства має право надавати медичну допомогу та перебуває з надавачем або підрядником у трудових відносинах.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Основах законодавства України про охорону здоров'я, Законі України “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення”, Порядку функціонування електронної системи охорони здоров'я (далі - система), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 року № 411 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 46, ст. 1604), та інших законодавчих актах.

Предмет договору

8. Відповідно до умов цього договору надавач зобов'язується надавати медичні послуги за програмою медичних гарантій пацієнтам, а замовник зобов'язується оплачувати такі послуги відповідно до встановленого тарифу та коригувальних коефіцієнтів.
9. Медичні послуги та спеціальні умови їх надання визначаються у додатках до цього договору. Умови закупівлі та специфікації, визначенні в оголошенні про укладення цього договору, є невід'ємною частиною цього договору.
10. Медичні послуги надаються відповідно до порядків надання медичної допомоги, затверджених МОЗ, з обов'язковим дотриманням галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я та в місцях надання медичних послуг, що зазначені у додатках до цього договору.

11. Протягом строку дії цього договору кожне місце надання медичних послуг надавача, місце надання медичних послуг підрядників повинне відповідати державним санітарним нормам і правилам, ліцензійним умовам провадження господарської діяльності з медичної практики, галузевим стандартам у сфері охорони здоров'я, вимогам примірних табелів матеріально-технічного оснащення.
12. Надавач несе встановлену законом відповідальність за своєчасність, повноту та якість надання медичних послуг працівниками надавача та підрядниками. Факт порушення встановлених вимог медичного обслуговування населення підтверджується в установленому законодавством порядку.
13. Цей договір є договором на користь третіх осіб - пацієнтів у частині надання їм медичних послуг надавачем.
14. Пацієнт набуває прав на отримання медичних послуг, пов'язаних з первинною медичною допомогою, згідно з договором з моменту подання надавачеві в установленому законодавством порядку декларації.
15. Пацієнт набуває прав на отримання медичних послуг, пов'язаних з іншими видами медичної допомоги, крім первинної медичної допомоги, згідно з договором з моменту звернення до надавача за направленням лікаря, який надає первинну медичну допомогу, або лікуючого лікаря в порядку, встановленому МОЗ, або без такого направлення, якщо згідно із законодавством направлення лікаря не вимагається.

Права та обов'язки сторін

16. Замовник має право:

- 1) вимагати від надавача належного, своєчасного та у повному обсязі виконання своїх зобов'язань згідно з цим договором;
- 2) перевіряти відповідність надавача вимогам до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення, умовам закупівлі, у тому числі щодо доступності медичних послуг для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до законодавства;
- 3) проводити моніторинг виконання умов договору, зокрема шляхом звірки повноти та достовірності інформації, що внесена у звіт про медичні послуги за договором, з інформацією, що міститься в системі, медичною документацією та іншими даними, що свідчать про надання послуг згідно з цим договором, та у разі виявлення невідповідностей чи порушень умов цього договору здійснювати перерахунок сплачених коштів за звітом про медичні послуги;
- 4) за результатами моніторингу скласти висновок, до якого в разі виявлення порушень додається довідка із зазначенням відповідних пунктів договору;
- 5) зупинити оплату за договором у випадках, встановлених законодавством та цим договором;
- 6) відмовитись від цього договору в односторонньому порядку у випадках, передбачених цим договором.

17. Замовник зобов'язується:

- 1) належним чином, своєчасно та у повному обсязі виконувати свої зобов'язання згідно з цим договором;
- 2) проводити на вимогу надавача звірки згідно з цим договором;
- 3) при здійсненні заходів з моніторингу дотримання надавачем умов цього договору враховувати всі надані надавачем підтвердження надання ним медичних послуг, у тому числі із залученням підрядників.

18. Надавач має право:

- 1) вимагати від замовника належного, своєчасного та у повному обсязі виконання ним своїх зобов'язань згідно з цим договором;
- 2) вимагати проведення звірки за договором;
- 3) вживати всіх заходів для реалізації свого права на оплату наданих ним послуг за договором у повному обсязі, у тому числі шляхом включення до договорів, що укладаються із підрядниками, умови щодо забезпечення доступу представників замовника до місць надання медичних послуг таких підрядників.

19. Надавач зобов'язується:

- 1) належним чином, своєчасно та у повному обсязі виконувати свої зобов'язання згідно з цим договором;
- 2) відповідати вимогам до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення, умовам закупівлі, у тому числі щодо доступності медичних

- послуг для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до законодавства;
- 3) дотримуватися та забезпечити дотримання підрядниками вимог законодавства, зокрема порядків надання медичної допомоги, табелів матеріально-технічного оснащення (в тому числі примірних), галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я;
  - 4) надавати якісні медичні послуги відповідно до специфікацій та встановлених законодавством вимог;
  - 5) забезпечити захист персональних даних та медичної інформації пацієнтів відповідно до законодавства, в тому числі Закону України "Про захист персональних даних";
  - 6) використовувати для надання медичних послуг лікарські засоби та медичні вироби, що дозволені до застосування в Україні;
  - 7) забезпечити реалізацію пацієнтами їх прав на отримання медичних послуг та відшкодувати збитки, завдані пацієнтам у зв'язку з порушенням вимог цього договору;
  - 8) перед наданням медичних послуг з'ясувати та повідомити пацієнту (його законному представнику) про те, чи має такий пацієнт право на отримання медичних послуг за програмою медичних гарантій відповідно до поданих документів, перевірити наявність направлення лікаря (у разі потреби);
  - 9) негайно звернутися до замовника у разі виникнення питань щодо прав пацієнта на отримання медичних послуг згідно з цим договором або інших питань, пов'язаних з виконанням договору;
  - 10) забезпечити надання медичних послуг насамперед усім пацієнтам, які були записані на прийом до лікаря (або в чергу) на отримання медичних послуг згідно з цим договором у визначений день;
  - 11) забезпечити належні умови праці працівникам надавача;
  - 12) подавати на запит замовника копії скарг пацієнтів (за умови знеособлення даних пацієнтів), документи, які пов'язані з наданням медичних послуг або підтверджують відповідність надавача вимогам до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення, умовам закупівлі;
  - 13) своєчасно вносити до системи повну та достовірну інформацію, у тому числі медичну документацію та звіти про медичні послуги, вносити медичні записи, записи про направлення і рецепти до системи у порядку, встановленому законодавством, з урахуванням положень специфікації;
  - 14) розміщувати в системі, в кожному місці надання медичних послуг та на своєму веб-сайті (у разі наявності) інформацію для пацієнтів про медичні послуги, які пацієнт може отримати у надавача за програмою медичних гарантій, графік роботи надавача, графік роботи місць надання медичних послуг і медичних працівників та актуальну інформацію про працівників і обладнання надавача;
  - 15) залучати до надання послуг згідно з цим договором тільки тих підрядників, інформація про яких внесена до системи, та тільки стосовно тих послуг, для яких в оголошенні прямо передбачена можливість їх надання підрядниками;
  - 16) повідомляти пацієнту (його законному представнику) не пізніше ніж через п'ять робочих днів з дня надходження заяви лікуючого лікаря про відмову такого лікаря від подальшого ведення пацієнта у зв'язку з тим, що пацієнт не виконує медичних приписів або правил внутрішнього розпорядку надавача, за умови, що це не загрожуватиме життю пацієнта і здоров'ю населення;
  - 17) забезпечити внесення до системи достовірної інформації про надавача, його керівника, медичних працівників, підрядників та уповноважених осіб (в тому числі про припинення трудових відносин з працівником надавача або договірних відносин з підрядником) не пізніше наступного робочого дня з дня її зміни;
  - 18) вносити до системи інформацію про придбання або продаж обладнання, передбаченого умовами закупівлі, припинення або відновлення його роботи не пізніше наступного робочого дня з дня настання таких обставин;
  - 19) вносити до системи інформацію про зміну адреси місця надання медичних послуг, графіка надання медичних послуг надавачем, графіка роботи працівників надавача, які надають медичну допомогу згідно з цим договором, контактних даних для запису на прийом до лікаря не пізніше ніж за тиждень до настання таких змін;
  - 20) повідомляти замовнику та пацієнтам про припинення медичної практики або подання заяви про припинення дії цього договору за ініціативою надавача не пізніше ніж за шість тижнів до настання таких обставин та вносити до системи відповідну інформацію;

- 21) інформувати замовника про заплановані реорганізацію, ліквідацію надавача або про початок процедури банкрутства;
  - 22) не здійснювати без попереднього письмового повідомлення замовнику відкриття, перепрофілювання та закриття відділень, місць надання медичних послуг, розширення переліку медичних послуг за програмою медичних гарантій;
  - 23) не передавати всі або частину прав та обов'язків за договором третім особам без попередньої письмової згоди замовника;
  - 24) не перешкоджати проведенню моніторингу згідно з цим договором, зокрема надавати документи, що стосуються надання медичних послуг за договором, на підставі яких вносились інформація до системи та формувався звіт про медичні послуги;
  - 25) повертати замовнику надміру сплачені кошти згідно з цим договором, зокрема у випадках, передбачених пунктами 23, 35 і 38 цього договору;
  - 26) розмішувати у місцях надання медичних послуг, в яких здійснюється медичне обслуговування за договором, інформаційні матеріали про надання медичних послуг за програмою медичних гарантій відповідно до правил, опублікованих на офіційному веб-сайті НСЗУ;
  - 27) проводити внутрішній контроль виконання договору його працівниками та підрядниками відповідно до додатку 3 до договору, вживати заходи з усунення порушень у разі їх виявлення, розробляти та виконувати план удосконалення медичного обслуговування за договором відповідно до пункту 20² договору;
  - 28) забезпечити можливість отримання пацієнтами медичних послуг згідно з графіком, зазначеним в системі;
  - 29) забезпечити технічну можливість запису пацієнтів на прийом або у чергу для отримання медичних послуг за телефоном або в електронній формі.
20. Надавач зобов'язується включити до договорів, що укладаються із підрядниками, умови щодо надання медичних послуг, що забезпечують дотримання підрядниками вимог, передбачених цим договором.
- 20¹. Сторони зобов'язуються постійно співпрацювати з метою забезпечення належного виконання умов договору, підвищення якості та доступності медичного обслуговування пацієнтів, зокрема шляхом:
- 1) проведення кожною зі сторін систематичного спостереження за своєчасністю внесення, повнотою та достовірністю інформації у системі, вжиття заходів для усунення неточностей;
  - 2) навчання працівників надавача з питань, що стосуються надання послуг за цим договором, зокрема, стосовно своєчасного внесення повних і достовірних даних до системи;
  - 3) проведення надавачем внутрішнього контролю виконання договору;
  - 4) проведення спільних консультацій, робочих візитів та нарад, анкетування, аналізу ефективності виконання умов договору.
- З метою спостереження за організацією надання медичних послуг за договором або вироблення з надавачем спільного плану удосконалення медичного обслуговування за договором замовник має право проводити моніторинг дотримання надавачем умов цього договору у випадках:
- 1) отримання інформації про несвоєчасне внесення, або внесення неповної чи недостовірної інформації за договором в систему;
  - 2) отримання інформації про можливі порушення надавачем чи його підрядниками умов договору;
  - 3) отримання від пацієнтів скарг на надавача чи його підрядників;
  - 4) неподання або подання не в повному обсязі надавачем документів та пояснень, що стосуються надання медичних послуг за договором.
- 20². У разі виявлення сторонами можливостей для підвищення якості та доступності медичного обслуговування та іншого удосконалення надання послуг за договором, сторони підготують та узгодять план удосконалення медичного обслуговування за договором (далі - план), який після підписання сторонами стає невід'ємною частиною договору. Надавач після підписання ним плану зобов'язаний виконувати такий план у встановлені в ньому строки та інформувати замовника про хід його виконання. Невиконання чи неповне виконання надавачем плану є підставою для настання відповідальності, передбаченої пунктом 38¹ цього договору.

Звітність надавача

21. Надавач зобов'язаний скласти звіт про медичні послуги, за формою, наданою замовником, в якому зазначаються назва звіту, дата складання, назва надавача, посади відповідальних осіб з боку надавача та замовника, із зазначенням їх прізвища, ім'я та по батькові, а також перелік та

обсяг надання медичних послуг, які підлягають оплаті за звітний період. Звіт про медичні послуги є первинним документом. Звіт про медичні послуги формується на підставі інформації, що міститься в системі, медичної документації та інших документів, що підтверджують факт надання пацієнтам медичної допомоги відповідно до законодавства.

- 21¹. Включенню у звіт та оплаті за договором підлягають медичні послуги за таких умов:
- 1) медичні послуги надані пацієнту за направленням, запис про яке є в системі, крім випадків, коли згідно із законодавством направлення не вимагається;
  - 2) медичні послуги надані в обсязі не меншому, ніж передбачено в специфікації;
  - 3) до системи внесено необхідну медичну документацію в порядку, передбаченому законодавством та специфікацією.
22. Надавач зобов'язаний подати замовнику звіт про медичні послуги у строки, встановлені у додатках до цього договору.
Якщо останній день строку подання звіту про медичні послуги припадає на вихідний або святковий день, останнім днем строку подання вважається робочий день, що настає за вихідним або святковим днем.
23. У разі виявлення невідповідностей між даними звіту про медичні послуги та інформацією, що міститься в системі, даними фінансової чи статистичної звітності, медичної документації, замовник має право подати надавачеві заперечення до звіту про медичні послуги протягом десяти календарних днів з дати його надходження. Надавач зобов'язаний розглянути заперечення та подати уточнений звіт про медичні послуги з усунутими невідповідностями протягом трьох календарних днів з дати їх надсилання замовником.
- 23¹. У разі коли надавач у встановлений строк не подав звіт за звітний період або уточнений звіт із врахованими запереченнями замовника відповідно до пункту 23 цього договору, надавач має право подати такий звіт разом зі звітом за наступний звітний період. У випадку неподання звіту (уточненого звіту) за грудень поточного року у встановлений строк дані такого звіту не враховуються у наступних звітних періодах та не підлягають оплаті.
24. У разі виявлення обставин, що призводять до збільшення або зменшення суми оплати за звітом про медичні послуги за попередні звітні періоди, за умови документального підтвердження таких обставин та узгодження їх сторонами сума оплати у поточному звіті про медичні послуги коригується на відповідну суму зменшення або збільшення суми оплати, що відображається у розділі “розрахунок-коригування”.
- 24¹. Надавач державної або комунальної форми власності зобов'язаний не рідше, ніж раз на квартал, до 20 числа місяця, що настає за звітним кварталом, надавати замовнику в електронній формі звіт про доходи та витрати надавача за формою наданою замовником, а саме:
- 1) доходи: оплата за договорами про медичне обслуговування населення, укладеними з НСЗУ, інші надходження з державного та місцевих бюджетів, дохід від надання медичних послуг за кошти фізичних і юридичних осіб, дохід від надання майна в оренду, благодійна допомога, вартість лікарських засобів, імунобіологічних препаратів, медичних виробів, лікувального харчування, отриманих за рахунок централізованих закупівель МОЗ, інші надходження;
  - 2) поточні видатки: оплата праці і нарахування на заробітну плату, придбання товарів, робіт і послуг із зазначенням їх видів, оплата комунальних послуг та енергоносіїв, інші видатки;
  - 3) капітальні видатки: придбання обладнання і предметів довгострокового користування, капітальний ремонт, реконструкція і реставрація.

Умови, порядок та строки оплати медичних послуг. Ціна договору

25. Замовник зобов'язується оплачувати медичні послуги, включені у звіт про медичні послуги, щодо якого замовник не подав заперечення відповідно до пункту 23 цього договору, відповідно до тарифу із застосуванням відповідних коригувальних коефіцієнтів, затверджених відповідно до законодавства, в межах загальної орієнтовної ціни договору з урахуванням граничної суми оплати у відповідному звітному періоді, якщо така гранична сума зазначена у додатках до цього договору.
26. Оплата медичних послуг згідно з цим договором здійснюється на підставі звіту про медичні послуги надавача протягом десяти робочих днів з дати підписання обома сторонами звіту про медичні послуги з урахуванням вимог пункту 23 цього договору. У разі здійснення попередньої оплати медичних послуг за договором, відповідно до законодавства, підставою для оплати є рахунок від надавача. Обов'язок з оплати за договором є виконаним у належний строк з моменту подачі замовником відповідного платіжного доручення до органів державної казначейської служби.

27. Попередня оплата медичних послуг згідно з цим договором у випадках, установлених Кабінетом Міністрів України, здійснюється протягом десяти календарних днів на підставі рахунку, поданого надавачем.
28. Якщо останній день оплати медичних послуг припадає на вихідний або святковий день, останнім днем строку такої оплати вважається робочий день, що настає за вихідним або святковим днем.
29. У разі, коли протягом звітнього періоду надавач або його підрядник втрачає право провадити господарську діяльність з медичної практики або зі зберігання, перевезення, придбання, реалізації (відпуску), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів (у разі якщо така ліцензія потрібна для надання відповідних медичних послуг за договором), або не може надавати медичні послуги з інших підстав, оплата медичних послуг здійснюється тільки за той період, протягом якого надавач або його підрядник мали законне право або можливість їх надавати.
До закінчення останнього звітнього періоду за договором сторони зобов'язуються підписати договір про внесення змін до цього договору та зазначити в додатках таку заплановану вартість медичних послуг, яка дорівнює фактичному обсягу оплати за договором.
30. Замовник має право зупинити оплату медичних послуг, якщо надавач не надсилає замовнику вчасно звіти про медичні послуги та іншу інформацію, передбачену цим договором, або не вносить медичну документацію до системи, або у разі невиконання обов'язків, передбачених підпунктами 2, 6, 7, 14, 18, 19, 23, 24 - 27 пункту 19 та пункту 20² цього договору, до дати усунення відповідних порушень.
31. Надавач не має права вимагати від пацієнтів незаконну винагороду в будь-якій формі, яка є попередньою чи наступною умовою для отримання пацієнтами медичних послуг, що надаються згідно з цим договором, і повинен здійснювати контроль за тим, щоб працівники надавача та підрядники не вимагали від пацієнтів таку винагороду. Порушення таких вимог є підставою для притягнення до відповідальності надавача у порядку, передбаченому пунктом 37 цього договору.
32. Розрахунки здійснюються в безготівковій формі згідно з цим договором.
33. Загальна орієнтовна ціна договору складається з запланованих вартостей медичних послуг згідно з додатком (додатками) до цього договору. Загальна орієнтовна ціна договору може бути переглянута сторонами шляхом внесення відповідних змін до цього договору.

Відповідальність сторін

34. У разі невиконання або неналежного виконання сторонами своїх зобов'язань згідно з цим договором вони несуть відповідальність, передбачену законом та цим договором.
35. У разі встановлення за результатами моніторингу розбіжностей між відомостями, поданими надавачем у звітах про медичні послуги, та інформацією або документами, що містяться в системі, статистичній звітності надавача, документах, які підтверджують надання медичних послуг, медичній документації, іншими фактичними даними про надання медичних послуг, а також виявлення декларацій, що подані з порушенням встановленого МОЗ порядку їх подання, або у разі самостійного виявлення фактів надміру сплачених коштів за договором надавач зобов'язаний зменшити суму оплати за звітом про медичні послуги за поточний період на суму надміру сплачених коштів. У разі неможливості подання уточненого звіту про медичні послуги або здійснення перерахунку оплати за звітом про медичні послуги поточного періоду надавач повинен здійснити повернення надміру сплачених коштів протягом п'яти календарних днів з дати отримання відповідної вимоги замовника або самостійного виявлення факту надміру сплачених коштів.
36. У разі надання надавачем медичних послуг, що не відповідають переліку, обсягу або якості медичних послуг, передбачених цим договором, надавач зобов'язаний повернути замовнику кошти, сплачені замовником за надання таких медичних послуг. Повернення замовнику коштів, сплачених за надання медичних послуг, що не відповідають переліку, обсягу або якості медичних послуг, передбачених цим договором, не звільняє надавача від відшкодування шкоди, заподіяної пацієнту.
37. У разі подання пацієнтом (його законним представником) або іншою заінтересованою особою замовнику скарги про те, що надавач, працівники надавача або підрядник вимагали від пацієнта винагороду в будь-якій формі за медичні послуги, що повинні бути надані пацієнтам згідно з цим договором, замовник має право надіслати відповідну інформацію до правоохоронних органів. У разі набрання законної сили вироком суду про притягнення працівника надавача або підрядника до кримінальної відповідальності за порушення права на безоплатну медичну допомогу або у разі наявності інших достатніх підстав вважати, що така вимога мала місце, замовник має право в односторонньому порядку відмовитись від цього договору.

38. У разі коли після оплати за звітом про медичні послуги буде встановлено невідповідність даних звіту про медичні послуги інформації, що міститься в системі, статистичній звітності надавача, документам, які підтверджують надання медичних послуг, деклараціям, іншим фактичним даним про надання медичних послуг, надавач зобов'язаний повернути замовнику надміру сплачені кошти протягом трьох календарних днів з дати надіслання повідомлення замовником. У разі неповернення надміру сплачених коштів замовник має право відповідно зменшити суму оплати у наступних звітних періодах.
- 38¹. Якщо надавач не виконує зазначені у плані заходи щодо виправлення порушень підпунктів 2, 13, 15, 17-19, 27 пункту 19 цього договору, у строки, встановлені в плані, замовник має право зменшити суму оплати на 10 відсотків за звітний період, протягом якого мали бути усунуті такі порушення.

Розв'язання спорів

39. Спори між сторонами розв'язуються шляхом ведення переговорів або в судовому порядку.

Форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили)

40. Сторони звільняються від відповідальності за повне або часткове невиконання своїх зобов'язань згідно з цим договором, якщо таке невиконання стало наслідком обставин непереборної сили, що виникли після укладення цього договору, які не могли бути передбачені чи попереджені сторонами.
- 40¹. У разі коли внаслідок обставин непереборної сили обсяг медичних послуг, наданих пацієнтам, значно перевищує обсяг або граничну суму оплати за цим договором, такі послуги не підлягають оплаті замовником, якщо інше додатково не буде погоджено сторонами шляхом внесення змін до договору.
41. Форс-мажорними обставинами (обставинами непереборної сили) є надзвичайні та невідворотні обставини, що об'єктивно унеможливають виконання зобов'язань, передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативно-правовими актами, а саме: загроза війни, збройний конфлікт або серйозна загроза такого конфлікту, включаючи але не обмежуючись ворожими атаками, блокадами, військовим ембарго, дії іноземного ворога, загальна військова мобілізація, військові дії, оголошена та неоголошена війна, дії суспільного ворога, збурення, акти тероризму, диверсії, піратства, безладу, вторгнення, блокада, революція, заколот, повстання, масові заворушення, введення комендантської години, експропріація, примусове вилучення, захоплення підприємств, реквізиція, громадська демонстрація, страйк, аварія, протиправні дії третіх осіб, пожежа, вибух, тривалі перерви в роботі транспорту, регламентовані умовами відповідних рішень та актами державних органів, закриття морських проток, заборона (обмеження) експорту/імпорту тощо, а також викликані винятковими погодними умовами і стихійним лихом, а саме: епідемія, сильний шторм, циклон, ураган, торнадо, буревій, повінь, нагромадження снігу, ожеледь, град, заморозки, замерзання моря, проток, портів, перевалів, землетрус, блискавка, пожежа, посуха, просідання і зсув ґрунту, інші стихійні лиха тощо.
42. У разі виникнення обставин, визначених у пункті 41 цього договору, сторона, яка зазнала їх впливу, повинна негайно за допомогою будь-яких доступних засобів повідомити про такі обставини іншій стороні у максимально стислий строк шляхом надіслання письмового повідомлення про настання таких обставин. Повідомлення про обставини непереборної сили повинне містити вичерпну інформацію про природу обставин непереборної сили, час їх настання та оцінку їх впливу на можливість сторони виконувати свої зобов'язання згідно з цим договором та на порядок виконання зобов'язань згідно з цим договором у разі, коли це можливо.
43. У разі коли дія обставин, визначених у пункті 41 цього договору, припиняється, сторона, яка зазнала їх впливу, зобов'язана негайно, але в будь-якому випадку в строк не пізніше 24 годин з моменту, коли сторона дізналась або повинна була дізнатися про припинення зазначених обставин, письмово повідомити іншій стороні про їх припинення. У такому повідомленні повинні міститись інформація про час припинення дії таких обставин та строк, протягом якого сторона виконає свої зобов'язання за договором.
44. Наявність та строк дії обставин непереборної сили підтверджуються Торгово-промисловою палатою України та уповноваженими нею регіональними торгово-промисловими палатами.
45. У разі коли сторона, яка зазнала дії обставин непереборної сили, не надіслала або несвоєчасно надіслала повідомлення про обставини непереборної сили, як це визначено у пункті 42 цього договору, така сторона втрачає право посилатися на обставини непереборної сили як на підставу

для звільнення від відповідальності за повне або часткове невиконання своїх зобов'язань згідно з цим договором.

46. У разі коли дія обставин, зазначених у пункті 41 цього договору, триває більше ніж 30 календарних днів, кожна із сторін має право розірвати договір та не несе відповідальність за таке розірвання за умови, що вона повідомить про це іншій стороні не пізніше ніж за десять календарних днів до розірвання договору.

Строк дії договору

47. Цей договір вважається укладеним та набирає чинності з дати його підписання обома сторонами, якщо інше не передбачено в додатку до договору, але не раніше дати встановлення в кошторисі відповідного бюджетного призначення для замовника на відповідний рік.
48. Цей договір діє з дати укладення до 31.12.2020 року. Строк дії договору може бути продовжений за згодою сторін не більше ніж на три місяці.
49. Надавач зобов'язаний надавати пацієнтам медичні послуги протягом строку дії цього договору. Фінансові зобов'язання за договором залишаються чинними до моменту їх повного виконання сторонами.

Дострокове припинення дії договору

50. Дія цього договору може бути достроково припинена на підставах, передбачених законом та цим договором.
51. Одностороння відмова надавача від договору не допускається, крім випадків, передбачених цим договором та законом.
52. Замовник має право відмовитися від договору в односторонньому порядку в разі:
- 1) анулювання або закінчення строку дії ліцензії надавача чи строку використання правонаступником ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або інших ліцензій чи дозволів, що необхідні для надання медичних послуг згідно з цим договором;
  - 2) невідповідності надавача вимогам до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення, умовам закупівлі;
  - 3) отримання висновків, складених в установленому законодавством порядку, якими підтверджується вчинення більше трьох порушень надавачем галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я протягом строку дії цього договору;
  - 4) допущення надавачем до надання медичних послуг згідно з цим договором підрядників, які не мають ліцензії на провадження відповідного виду господарської діяльності, залучення до надання медичної допомоги осіб, які не мають права надавати таку допомогу, а також тих, відомості про яких не внесені до системи;
  - 5) систематичного (більше трьох разів протягом строку дії цього договору) порушення надавачем своїх обов'язків щодо внесення до системи медичної документації та інформації, зокрема про зміну режиму роботи надавача, адресу місця надання медичних послуг, графіка надання медичних послуг надавачем, графіка роботи працівників надавача, які надають медичну допомогу, обладнання;
  - 6) подання замовнику або внесення до системи завідомо недостовірних відомостей про наявне у надавача матеріально-технічне оснащення (в тому числі обладнання) для надання медичних послуг згідно з договором, перелік працівників та підрядників надавача, графік їх роботи, подані надавачеві декларації, інших даних з моменту подання пропозиції та під час дії цього договору;
  - 7) у випадку, передбаченому пунктом 37 цього договору.
53. За наявності підстав, визначених у пункті 52 цього договору, дія договору припиняється через 14 календарних днів з дати надіслання надавачеві відповідного письмового повідомлення замовником про односторонню відмову від цього договору.
54. Сторони мають право вимагати дострокового розірвання цього договору у випадках, передбачених законом.
55. Розірвання або відмова від цього договору не потребує отримання попередньої (до розірвання) чи подальшої згоди пацієнтів (їх законних представників).

Прикінцеві положення

56. Будь-які зміни та доповнення до цього договору вважаються чинними та обов'язковими для сторін за умови, що вони внесені до системи та скріплені електронними підписами обох сторін з дотриманням вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг. Будь-які зміни та доповнення до інформації, внесеної до системи, вчиняються з використанням електронних підписів уповноважених осіб сторін.
57. Внесення будь-яких змін та доповнень до цього договору не потребує попередньої (до внесення змін або доповнень) чи подальшої згоди пацієнтів (їх законних представників).
58. Сторони визнають та підтверджують, що інформація та документи, внесені до системи уповноваженими особами сторін, становлять невід'ємну частину цього договору, є повними та достовірними на дату їх внесення до системи, правомірно отримані, використані або поширені сторонами, не порушують прав та законних інтересів пацієнтів, інших фізичних та юридичних осіб.
59. Сторони несуть повну відповідальність за повноту та достовірність інформації, зазначеної у договорі та системі, та ризик настання несприятливих наслідків у разі неповідомлення іншій стороні про зміну такої інформації.
60. Усі додатки до цього договору є його невід'ємною частиною.

Реквізити сторін

Надавач	Замовник
<p>Місцезнаходження: 74502 Україна, 74502, Херсонська обл., Великолепетиський р-н, селище міського типу Велика Лебетиха, ВУЛИЦЯ КІРОВА, будинок 23-А</p> <p>Код згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний номер облікової картки платника податків (чи серія та/або номер паспорта для осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків і повідомили про це відповідному контролюючому органу) фізичної особи - підприємця 2321623623</p> <p>МФО: -</p> <p>Розрахунковий рахунок: UA723524790000026001052214783</p> <p style="text-align: center;"><u>Гік Ольга Миколаївна</u> (найменування посади, прізвище, ім'я та по батькові)</p>	<p>Місцезнаходження: просп. Степана Бандери 19, м. Київ, 04073</p> <p>Код згідно з ЄДРПОУ 42032422</p> <p>Реквізити рахунку: ДКСУ у м. Київ ГУДКСУ у м. Києві</p> <p>UA448201720343180002000063754</p> <p style="text-align: center;"><u>т.в.о. Голови, Віленський Андрій Борисович</u> (найменування посади, прізвище, ім'я та по батькові)</p>
<hr/> <p>(підпис)</p>	<hr/> <p>(підпис)</p>

СПЕЦІАЛЬНІ УМОВИ

надання медичних послуг, пов'язаних з первинною медичною допомогою

1. Надавач зобов'язується надавати згідно з договором медичні послуги, пов'язані з первинною медичною допомогою, що визначені в Порядку надання первинної медичної допомоги, затвердженому МОЗ (далі - Порядок), у місцях надання послуг за такими адресами:

№	Місце надання медичних послуг	Адреса місця надання медичних послуг
20c18acf-082d-41ee-beff-7e2fc97fb2c9	Фізична особа -підприємець Гік Ольга Миколаївна	74502 вулиця Куйбишева, буд. 47а, селище міського типу ВЕЛИКА ЛЕПЕТИХА, ВЕЛИКОЛЕПЕТИСЬКИЙ район, ХЕРСОНСЬКА область

2. Надавач зобов'язується:

- 1) під час надання медичних послуг згідно з договором дотримуватися галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я, зокрема: клінічних протоколів щодо первинної медичної допомоги;
- 2) вносити в систему декларації в порядку, визначеному МОЗ, тільки після підписання пацієнтом (його законним представником) примірника декларації у паперовій формі та на прохання замовника надавати паперові примірники декларації, на підставі яких внесена інформація у систему;
- 3) не вносити у систему та не включати у звіт про медичні послуги інформацію про декларації, подані з порушенням порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, затвердженого МОЗ, зокрема у разі відсутності у надавача паперового примірника декларації із власноручним підписом пацієнта (його законного представника);
- 4) не встановлювати будь-яких обмежень для пацієнтів, що подали такому надавачеві декларації, щодо кількості безоплатних звернень за медичною допомогою та обсягу послуг, які надаються за цим договором.

3. Надавач зобов'язується вносити медичні записи, записи про направлення та рецепти до системи у порядку, встановленому МОЗ. У разі порушення надавачем порядку внесення медичних записів, записів про направлення та рецепти до системи, замовник має право зупинити оплату за договором. У разі порушення надавачем встановленого МОЗ порядку внесення медичних записів, записів про направлення та рецептів до системи, замовник має право зупинити оплату за договором.

У разі внесення працівником надавача до системи рецепта на лікарські засоби, які підлягають реімбурсації, із перевищенням максимальної добової дози або із іншою необґрунтованою невідповідністю інструкціям до застосування лікарських засобів відповідної міжнародної непатентованої назви, надавач зобов'язується компенсувати замовнику суму, яка була виплачена замовником за договором реімбурсації, за таким рецептом, шляхом перерахування коштів на рахунок замовника згідно з вимогою замовника.

4. Звітним періодом є один календарний місяць. Надавач зобов'язаний подати звіт про медичні послуги до 5 числа звітного періоду.

У звіті про медичні послуги, пов'язані з наданням первинної медичної допомоги, повинна бути зазначена кількість пацієнтів, які подали в установленому МОЗ порядку надавачеві декларації станом на 1 число звітного періоду із зазначенням вікових груп та інших критеріїв, що впливають на застосування коригувальних коефіцієнтів.

5. Надавач зобов'язується забезпечити:

- 1) своєчасне застосування методів профілактики, зокрема профілактичні огляди та направлення на проведення необхідних досліджень згідно з Порядком, своєчасне та у повному обсязі проведення профілактичних щеплень відповідно до календаря профілактичних щеплень в Україні;
- 2) надання медичних послуг, пов'язаних з первинною медичною допомогою, після закінчення часу прийому пацієнтів, а також у вихідні, святкові та неробочі дні відповідно до Порядку;
- 3) можливість отримати пацієнтам послуги згідно із зазначеним в системі графіком;

- 4) технічну можливість запису пацієнтів у чергу на прийом до медичних працівників чи для отримання інших медичних послуг за телефоном або в електронній формі.
6. Загальна орієнтовна ціна договору в частині надання медичних послуг, пов'язаних з первинною медичною допомогою, становить 586766.00 гривень. Сторони можуть час від часу переглядати загальну орієнтовну ціну договору з внесенням відповідних змін до нього.
7. Тарифи та коригувальні коефіцієнти визначаються відповідно до законодавства.
8. Сума оплати за звітний період визначається як 1/12 добутку кількості пацієнтів, що подали надавачеві декларації станом на 1 число звітного періоду згідно з інформацією, що міститься у системі, та застосовних тарифів і коригувальних коефіцієнтів.
9. Інші умови:

УМОВИ ЗАКУПІВЛІ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ В РАМКАХ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Умови надання послуги: амбулаторно, за місцем проживання (перебування) пацієнта або з використанням засобів телекомунікації/телемедичних систем (за рішенням лікаря ПМД).

Підстави надання послуги: декларація про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу.

Вимоги до організації надання послуги:

1. Забезпечення безперервності надання первинної медичної допомоги шляхом ефективного надання допомоги пацієнту протягом усього його життя з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям, зокрема організовуючи та координуючи діяльність інших служб охорони здоров'я у разі неможливості надання допомоги особисто чи у разі відсутності лікаря, якого вибрав пацієнт.
2. Наявність лабораторії для проведення обов'язкових лабораторних досліджень у закладі або на умовах договору.
3. Взаємодія з надавачами вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги з метою своєчасної діагностики та лікування хвороб, травм, отруєнь, патологічних, фізіологічних (під час вагітності) станів з урахуванням стану здоров'я пацієнта.
4. Взаємодія з дошкільними навчальними закладами, навчальними закладами, соціальними службами, правоохоронними органами, підприємствами, установами та організаціями, засобами масової інформації, громадськими організаціями, органами місцевого самоврядування на території обслуговування в інтересах збереження та зміцнення здоров'я населення.
5. Завчасне повідомлення пацієнтів про зміну адреси надання ПМД.
6. Призначення керівником закладу лікаря на заміну у випадку декретної відпустки, щорічної відпустки, тривалого відраження тощо основного лікаря, задля ефективного та вчасного надання пацієнтам медичної допомоги,

Вимоги до спеціалізації та кількості фахівців:

1. Лікар з надання ПМД (лікар загальної практики – сімейний лікар, лікар-терапевт, лікар-педіатр) – щонайменше одна особа, яка працює у цьому закладі.

Вимоги до переліку обладнання:

За місцем надання послуги:

- 1) електрокардіограф;
- 2) тонометр;
- 3) ваги;
- 4) ростомір;
- 5) глюкометр;
- 6) пульсоксиметр.

Інші вимоги:

1. Наявність програми з інфекційного контролю та дотримання заходів із запобігання інфекціям, пов'язаним з наданням медичної допомоги, відповідно до діючих наказів МОЗ України.
2. Подання даних до Електронної системи охорони здоров'я з використанням кодування за міжнародною класифікацією ІСРС-2.

ОПИС МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ В РАМКАХ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ЗА ДОГОВОРОМ ПРО МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ (СПЕЦИФІКАЦІЯ)

1. Динамічне спостереження за станом здоров'я пацієнтів із використанням фізикальних, лабораторних та інструментальних методів обстеження відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я.
2. Проведення діагностики та лікування найбільш поширених хвороб, травм, отруєнь, а також патологічних і фізіологічних (під час вагітності) станів.

3. Забезпечення проведення діагностичних обстежень, лікувальних заходів, а також динамічного спостереження за пацієнтами із хронічними захворюваннями, відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я.
4. Надання невідкладної медичної допомоги пацієнтам з розладами фізичного чи психічного здоров'я, які сталися під час прийому у лікаря ПМД і які не потребують надання екстреної, вторинної (спеціалізованої) або третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги.
5. Проведення обов'язкових заходів щодо виявлення індивідуального ризику виникнення неінфекційних та інфекційних захворювань, оцінювання загального серцево-судинного ризику, індексу маси тіла, окружності талії тощо.
6. Проведення наступних лабораторних досліджень:
  - 1) загальний аналіз крові з лейкоцитарною формулою;
  - 2) загальний аналіз сечі;
  - 3) глюкоза крові;
  - 4) загальний холестерин;
  - 5) швидкі тести на вагітність, тропонін, ВІЛ, вірусні гепатити.
7. Проведення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинації згідно з календарем профілактичних щеплень, підготовка та відправлення повідомлень про інфекційне захворювання, харчове, гостре професійне отруєння, незвичайну реакцію на щеплення та медичні препарати, а також проведення епідеміологічних досліджень при поодиноких випадках інфекційних хвороб.
8. Надання консультативної допомоги населенню з основних засад здорового способу життя, наслідків для здоров'я нездорового способу життя та важливості здійснення заходів з відмови від куріння та зловживання алкоголем, збільшення фізичної активності та здорове харчування.
9. Динамічне спостереження за жінками з неускладненим перебігом вагітності та направлення їх (у разі потреби) до лікаря-акушера-гінеколога закладу вторинної (спеціалізованої) або третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги.
10. Здійснення медичного спостереження за здоровою дитиною.
11. Надання окремих послуг паліативної допомоги дорослим та дітям, що включає: регулярну оцінку стану важкохворого пацієнта та визначення його потреб; оцінку ступеня болю та лікування больового синдрому; призначення наркотичних засобів та психотропних речовин відповідно до законодавства, оформлення рецептів для лікування больового синдрому; призначення лікування для подолання супутніх симптомів (закрепи, нудота, задуха тощо); консультування та навчання осіб, які здійснюють догляд за пацієнтом; координацію та співпрацю з іншими установами для забезпечення медичних, психологічних, соціальних та інших потреб пацієнта.
12. Призначення лікарських засобів та медичних виробів, технічних засобів медичної реабілітації з оформленням відповідних документів згідно з вимогами законодавства.
13. Виписка рецептів для пільгового забезпечення лікарськими засобами окремих груп населення за певними категоріями захворювань відповідно до чинного законодавства.
14. Направлення пацієнта з медичними показаннями, які не потребують ЕМД, у заклади охорони здоров'я для надання їм вторинної (спеціалізованої) або третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги, медичної реабілітації та паліативної допомоги.
15. Виклик бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги до пацієнта, який знаходиться у стані загрозовому для життя та надання йому відповідної медичної допомоги до прибуття бригади ЕМД.
16. Ведення первинної облікової документації (в тому числі в електронному вигляді), оформлення довідок, листків непрацездатності та направлень для проходження медико-соціальної експертизи, а також лікарських свідоцтв про смерть.

ПЕРЕЛІК

зобов'язань надавача медичних послуг щодо забезпечення належного рівня надання таких послуг за договором

1. Надавач медичних послуг зобов'язаний протягом строку дії договору відповідно до законодавства:
  - 1) створити та забезпечити в місцях надання медичних послуг функціонування системи запобігання виникненню та поширенню інфекційних хвороб відповідно до стандартів та інших нормативно-правових актів та вживати оперативних заходів стосовно них;
  - 2) стимулювати застосування та призначення лікарями лікарських засобів з доведеною клінічною ефективністю, розробити програму та вживати заходів до запобігання антибіотикорезистентності;
  - 3) забезпечити функціонування системи розгляду та оперативного реагування на звернення пацієнтів, у тому числі створити реєстр скарг пацієнтів та оприлюднювати в місцях надання послуг (за умови знеособлення персональних даних) інформацію про причини звернення та вжиті заходи;
  - 4) створити та забезпечити функціонування системи внутрішнього контролю якості медичного обслуговування;
  - 5) реєструвати та подавати щокварталу замовнику звіт про випадки, зазначені у пункті 4 цього додатка (далі - випадки), які відбулися під час надання послуг.
2. Надавач зобов'язаний протягом строку дії договору співпрацювати із замовником з метою вироблення програми контролю за якістю медичного обслуговування, у тому числі:
  - 1) затверджувати та контролювати виконання правил внутрішнього розпорядку медичними працівниками;
  - 2) затверджувати та контролювати виконання плану підвищення якості медичного обслуговування працівниками та підрядниками надавача;
  - 3) призначити уповноважених осіб, які будуть відповідальними за реєстрацію випадків, проводити внутрішні перевірки якості медичного обслуговування та вживати заходів до усунення причин та запобігання випадкам відхилення від встановлених договором та законодавством умов надання медичних послуг.
3. Надавач зобов'язаний реєструвати та подавати щокварталу замовнику таку інформацію про випадки:
  - короткий опис випадку;
  - медичних працівників, які мають відношення до випадку;
  - наслідки випадку;
  - заходи, що вжиті у зв'язку із настанням випадку;
  - заходи, що вжиті для запобігання подібним випадкам.
4. До звіту включається інформація, зокрема про такі випадки:
  - видалення чужорідного тіла після попереднього хірургічного втручання;
  - переливання крові, несумісної до групи крові чи резусу-фактора пацієнта;
  - проведення медичних втручань чи надання лікарських засобів не тому пацієнту, якому вони призначені, або не на тій частині тіла пацієнта;
  - нещасний випадок з пацієнтом, що стався в місці надання медичних послуг;
  - помилка під час призначення лікарського засобу;
  - зараження інфекційною хворобою у місці надання медичних послуг;
  - внесення до медичних записів пацієнта недостовірної інформації про надані послуги.
5. У разі отримання замовником від уповноважених органів інформації про те, що надавач порушує вимоги законодавства, якого він зобов'язаний дотримуватися під час медичного обслуговування, сторони зобов'язані включити до плану заходів з удосконалення медичного обслуговування, передбаченого пунктом 20⁻² Типової форми договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, заходи із усунення таких порушень.